

OOSTPOST

SOERABAYASCHE COURANT

Prijs der Inteckening.

Voor Soerabaya ½ jaar / 24. — ½ halfj. / 12. — ½ maand / 2.
 Java. 30. — . . . 16. —
 Buitenland. . . 36. — . . . 18. —
 Europa. 50. —
 De OOSTPOST verschijnt dagelijks met uitzondering van den Zondag.

Prijs der Advertentiën.

De prijs der ADVERTENTIËN is / 1. — voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
 Advertentiën met groote letter betalen dubbel.
 Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.
 Voor doorlopende annonces kunnen schikkingen worden getroffen.

MAANDAG 30 APRIL 1860.

ADVERTENTIËN.

VERTREK DER LANDMAIL.

GEDURENDE 1860.

Maand	Op den	18.	19.
Januari	3 en 19.		
Junij	2	18.	
Julij	4	19.	
August.	2	18.	
Sept.	2	19.	
October	3	19.	
November	2	18.	
December	3	19.	

(Voor het land.) Ingevolge bekomen magtiging zal door den Luitenant Kolonel Onder directeur der Genie in de 3^e Militaire afdeeling, overeenkomstig de voorschriften, vervat bij Staatsblad van 1829 No. 67, op Dingsdag den 29 Mei aanstaande des morgens te 9 ure, ten zijnen bureaus eene openbare uitbesteding worden gehouden voor de levering van bij het Genie Departement benodigde brandblusgereedschappen.

De voorwaarden voor deze levering benevens de modellen, zijn, van af heden, ter inzage en bezigtiging van gezadigden op genoemd bureau, waar tevens de noodige inlichtingen kunnen verkregen worden.

Soerabaya, 25 April 1860.

De luitenant kolonel voornoemd,

J. R. STEINMETS.

(597)

(Voor de politie.) Naar aanleiding van het gouv. nements besluit van 12 April 1837 No. 2, der gemeente bekend gemaakt, bij publicatie van den toenmaligen waarnemend Resident van Soerabaya, dd. 20 Januarij 1838, heeft de ondergeteekende de eer, de ingezetenen van de stad en voorsteden van Soerabaya te verzoeken, om de hekken, pilaren, muren en paggers hunner erven en bijgebouwen, die langs de wegen geplaatst of van daar afgebaar zijn, binnen den tijd van dertig dagen van af heden gerekend, behoorlijk te doen witten en herstellen, het schilderen, daar waar het noodig is, er onder begrepen, en dezelve steeds in eenen netten en zindelijk staat te doen onderhouden, sub poena eener geldboete van / 10 tot / 50 naar gelang der omstandigheden.

Voorts wordt der gemeente indachtig gemaakt aan het bepaalde bij art. 20 van het politie reglement (staatsblad 1829 No. 8) luidende:

"Ieder ingezetene is gehouden, tweemaal daags den weg voor, op zijde en achter zijn huis of erf, voor zoo ver daar een publieken weg langs gaat, te doen begieten, op eene boete, voor de eerste maal van een gulden, en daarna van drie gulden, telkens dat zulks verzuimd is; zullende ingeval van volstrekte verwaarloozing van deze bepaling, het door de politie, op rekening van den bewoner, aanbesteed worden.

Soerabaya, 30 April 1860.

De Assistent-Resident voor de politie,

E. DIRBETS.

(600)

VAN GELIJKE BEWEGINGEN ALS GIJ.

(Vervolg.)

WILLEM, die al dien tijd niet gesproken had dan door een stom hoofdknikken, geleidde den ambachtsheer naar zijn rijtuig, wenschte Z. N. beterschap met zijn zoon en zag zwijgend het rijtuig heenrollen, waaruit de baron zich vriendelijk voor hem boog.

"Waarom is die man nu zoo gehaast, zoo overijld, zoo zenuwachtig gejaagd?" dacht WILLEM. "Hij kan toch niet verlegen zijn in de tegenwoordigheid van iemand, wien hij verre beneden zich acht in rang. Zou hij gevoelen, dat hij met zijne korte visite, zoo duidelijk de sporen van minachting dragende, mij meer beledigen moet dan indien hij mij niet bezocht had?"

WILLEM was niet zoo ver van de waarheid. Hij gevoelde wat hij niet begreep. De baron was verlegen in de tegenwoordigheid van den domine, in wien hij een man van beschaving zag, maar wien adeltrots en valsche voorstelling van waardigheid hem geboden, meende hij, reeds sanstonds te doen gevoelen, dat het eene eer was wanneer hij werd toegelaten tot den kring op het adellijk slot.

"Die domine," zoo dacht baron VAN DER VALCK, "zal natuurlijk denken, dat wij zeer ingenomen moeten wezen met het verblijf van eene meer beschaafde familie in ons dorp, dan van den halfboerschen burgemeester, dat wij voor onze conversatie in hem en de zijnen eene belangrijke aanwinst hebben. Dat is nu inderdaad wel waar, maar wij moeten zorgen dat zij dat niet begrijpen. Ik moet van den aanvang af hem mijne meerderheid

VENDU DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Dingsdag den 1sten Mei 1860.

Bij den kapt. Brands op het Rustenburgerpad van meubelaire goederen enz.

Op Woensdag den 2den Mei 1860.

Bij den heer H. A. Van Rossem te Gatottan van meubelaire goederen.

Op Donderdag den 3den Mei 1860.

Bij den heer H. Smith aan de kalimaas van meubelaire goederen.

Op Vrijdag den 4den Mei 1860.

In de toko van de heeren Mossembekker & Co. in de stad op aanvraag van de heeren MacLennan & Co. van diverse goederen.

H U W E L I K.

F. A. VAN DER WAAL

en

M. VAN MIDDELKOOP.

Soerabaya, 22 April 1860.

(601)

GEBOORTEN.

Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, J. C. Vos van RIJSWIJK, geboren Mulder.

Soerabaya, den 26sten April 1860.

(610)

Voorspoedig bevallen van eenen ZOON, W. R. D. Grolman, geboren Wardenaar.

Amboina, 1 Maart 1860.

(602)

VENDUTIE

in het COMEDIEGEBOUW te Soerabaya.

op Maandag 30 April

des avonds te half acht ure precies

EENER UITMUNTENDE VERZAMELING

MODERNE LITTERATUUR.

Waaronder bijzonder uitmunten de werken van ROBIÏ VAN DER AA, A. VAN DER HOOP, J. J. L. TEN KATE, H. TOLLENS C. Z. MR. J. VAN LENNEP, MEVR BOSBOOM TOUSSAINT en meer andere beroemde auteurs.

MEERENDEELS IN PRACHTBANDEN.

ZOOMENDE: . . .

EENIGE PLATEN

en

MUZIEK.

voor zang en piano.

(570)

D. MAURITZ MARTENS.

VENDUTIE WEGENS VERTREK.

Op Dingsdag den 1sten Mei d. s.

ten huize van den kapitein der Artillerie

BRANDS,

op het Rustenburgerpad,

DOOR

D. D. VAN BOECKHOLTZ,

van wel onderhouden gepolitoerde en andere MEUBELLEN, LAMPEN, SPIEGELS, SCHILDERIËN, enz. benevens eene collectie BLOEMEN in potten. (596)

VENDUTIE WEGENS VERTREK.

Op aanslaande Woensdag den 2den Mei 1860.

ten huize van den heer

H. A. VAN ROSSEM

in de Gatottan.

Van eenen goed onderhouden inboedel bestaande in nette gepolitoerde, bekleedde BANKEN, STOELN, TAFELS, KNAPEN, SCHILDERIËN, TAFEL- en HANGLAMPEN, LEDIKANTEN, DAMES-TOILET, KLEEDERKASTEN, enz. enz.

(591)

A. H. DEELEMEN.

VENDUTIE WEGENS VERTREK.

Op Donderdag den 3den Mei

bij den Heer

A. SMITH

in het huis

vroeger bewoond door den Heer BEZIER

achter het Kantoof van W. CORES DE VRIES.

Van eenen goed onderhouden inboedel bestaande in net gepolitoerde BANKEN, STOELN, TAFELS, KNAPEN, KASTEN, IJZEREN LEDIKANTEN, SCHILDERIËN, KLOKKEN, SPIEGELS, HANG- en TAFEL-LAMPEN, eene goed onderhouden PIANINO, een SERAPHINE,

verder:

een kistje met HEEREN TOILET-ARTIKELEN in ZILVER gemonteerd. GLAS- en AARDWERK, KEUKENGEREEDSCHAPPEN, eene groote partij BLOEMPOTEN, en een HANG-WAGEN met een SPAN PAARDEN, enz.

(598)

A. H. DEELEMEN.

een beetje sterk laten gevoelen, ik kan hem later weer meer vertrouwelijk en met onderscheiding behandelen. Ik zal een hoogen toon aannemen en het daarheen zien te leiden, dat de domine's familie 'teerst bij ons komt. Dat geeft reeds aanstonds een zeker overwigt."

Hij had dien stap gedaan zonder voorkennis van zijne vrouw die hartelijk naar den predikant verlangde, die in dezen een steun en raadsman hoopte te vinden in de droevige dagen, welke zij sleet aan het ziekbed van haren eenigen zoon, bij de sombere voorstellingen die zij zich van de toekomst maakte; maar hij twijfelde niet of zij zou zijne handelwijze goedkeuren wanneer zij den domine's familie plotseling zou zien aankomen. Overigens was hij dien aangaande niet zoo geheel en al gerust.

Toen hij nu voor WILLEM stond en deze hem niet verzocht binnen te gaan, niet sprak van de eer die hem te beurt viel, niet gretig toestemde in het voorstel van den ambachtsheer, werd deze verlegen en gejaagd, gevoelde hij dat hij zich zelven in eene valsche positie had gebracht.

Waarlijk! men doet altijd dwaas uit valsche begrippen van fatsoen dezen of genen onbeleefd te bejegenen. De schade is altijd aan de zijde van den meerdere. Men heeft de magt om zich zelven die mate van eer toe te eigenen, welke ons bezadigd en kalm doet zijn, tenzij men anderen geve wat hun toekomt. De rechtvaardigheid is als de spiegel, zij geeft ons ons eigen beeld niet zilver terug wanneer zij rook anderen te ruw gepolijst is. Onderzuoobop was WILLEM niet weinig verlegen met de uitnodiging van den baron. Mama durfde hem niet

aanraden er gevolg aan te geven, al vreesde zij teregt voor eene onaangename botsing met den magtige te Alm, nu reeds, in den aanvang van zijn werk. MARIE ried onbewimpeld te bedanken of de zaak te laten loopen en later bij verontschuldiging de oorzaak te laten gevoelen.

WILLEM neigde tot een briefje met openhartige verklaring aan den baron, met duidelijke afbakening van de regten die hij zich ook tegenover de adellijke familie meende te moeten voorbehouden, ja! hem streelde zelfs de gedachte aan de gelegenheid om onbewimpeld ex tripode alle adeltrots te veroordeelen.

Maar toch begreep hij dat dit de beste methode niet was om op den duur in Alm rustig en aangenaam te leven, want hij kende eenigzins de uitgebreidheid van VAN DER VALCK's invloed op grooten en kleinen in de gemeente, en stopte hij bij de vrees voor het belang zijner betrekking, achter het scherm van zelfverloochening, ook nog een beetje gebrek aan moed weg.

Gelukkig werd hij den volgende dag reeds uit zijne verlegenheid gered. Het rijtuig van baron VAN DER VALCK hield weder, en nu op een gewoon visite-uur voor het hek der pastorie stil, en de palfrenier die in klein li-verij achterop stond, verzocht de meid, die met verwondering hetzelfde rijtuig van gisteren aangaapte, een kaartje van freule AGATHA VAN DER VALCK aan mevrouw VERHAGEN te geven en eenige oogenblikken belet te verzoeken.

Natuurlijk werd de freule uitgenoodigd binnen te komen, en zag WILLEM een allerziefte blondine van acht-tien jaren, die geniet van de pastoriebinnentreden. Hij haastte zich haar in de gang te ontmoeten, en naar een

60 **VENAUTIE.** Op een nader te bepalen dag, IN HET LOCAAL VAN DE FIRMA. **MOSSEMEKKER & CO.**

in liquidatie
aan de groote rivier door den ondergeteekende
VAN

Prachtige groote spiegels en schilderijen.
Engelsche hanglampen, en toilet spiegels.
Een groot factuur schrijfbehoeften.

EEN PARTIJ FIJNE WIJNEN.

ALS:

Roode wijn. Merk BAUR & Co. in 1/2 en 1
flesschen.
Bourgogne wijn. Merk KERRE in 1/2 en 1
flesschen.
Chambertin, clos Vougeot, Beaune,
Hermitage rouge.
Kersen wijn.
Jamaica rum.
Old champagne cognac van Baur & Co.
Cognac JOHN. ALBERTIJ.
Eau de vie de Barcelone.
Champagne mousseux.
Champagne van verschillende merken waaronder
veuve Cliquot.
Fransche georteerde vruchten op water en
brandewijn, gelelen, prunes d'entes,
Hollandsch, Fraasch, en Engelsch
suikerwerk.
Engelsche beschulten in blik, alsmede mosterd.
Hollandsch banket, koek, en zuren.
Een mooi factuur kinder-speelgoed.
Een partij balen en zweepen, wandel
stokken.
Bendi- en wagen-tulgen.
Bendi- en wagen-lijsels, en strengen
touw.
Magel van verschillende nummers.
Opgemaakte kinder-hoedjes.
Heeren hoeden.
Parfumerien de la société hygienique,
Odeurflacons in kistjes.
Dames werkdoosjes.
Kristallen suikerpotten in pleet ge-
monteerd.
Een paar mahonijhouten kleerkasten.

VERDER:

Glaswerk, vazen, wagen kaarsen,
Blikken koffij-kannen, hageltassen,
Kruid hoorns, en veldflesschen enz. enz.

(564) **A. H. DEELEMAN,**

Op de VENAUTIE.

VAN

MOSSEMEKKER & CO in liq.

aan de groote rivier

zullen nog worden verkocht

TWEE NIEUWE VIS à VIS.

(573)

DE VENAUTIE

VAN

MOSSEMEKKER & CO in liq.

aan de groote rivier

is alsnu bepaald op Vrijdag 4den Mei en zullen de
goederen twee dagen van te voren ter bezigtiging zijn.

(594)

De verkoop van het eigendom van den Inlander **PAK**
SALEH te *Modjokerto* op den 23sten April 1886 geen
plaats hebbende kunnende vinden zal als nu geschieden
op *Donderdag den 3den Mei 1886.* (619)

VENAUTIE WEGENS VERTREK:

Ten huize van den kapitein der Infanterie

DE KROON te *Semoet.*

Op den 8sten Mei aanstaande.

Van eenen zoo goed als nieuwen **INBOEDEL.** (581)

(603)

afkomstig van den houtaankap te Bilar behoorende aan den
Heer **W. B. LONDON.**

P. M. 1000 STUKS BALKEN

verkocht.

Zullen door ondergeteekenden op hune stapelplaats achter
de *Kampong Bandaran* op publieke **VENAUTIE** worden

Vrijdag den 11ten Mei.

TE SOERABAYA.

B. J. VAN ECK & CO.

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

VERTREK DAGEN

Van het stoomschip
OENARANG,

Van *Batavia* 15 en 29 April.
19, 27 Mei.

, *Samarang* naar *Soerabaya* 18 April.
2, 16 en 30 Mei.

, *Soerabaya* 22 April.
6 en 20 Mei.

, *Samarang* naar *Batavia* 24 April.
8 en 22 Mei.

Nadere informatie bij

(527)

ADAM & CO.

DE STOOMBOOT KRATON.

Vertrekt naar *Paseroean*, *Rezoe-*
kle en *Probolingo*, op *Dingsdag* den 1
Mei.

Informatie zijn te bekomen bij

(606)

McMILLAN MARTEN & CO.

HET STOOMSCHIP MENADO,

kapitein **NEYE.**

Vertrekt naar *Batavia* en *Samarang*,
op *Donderdag* den 3den Mei a. s.

Adres bij

(611)

W. CORES DE VRIES.

VERTREKKENDE PERSONEN.

B. P. MARTENS, naar *Nederland.*

(608)

B. J. VAN BOSSTRAETEN, kapitein
der Infanterie vertrekt voor eenigen tijd naar *Nederland.*
Gemagtigden

(605)

MC LENNAN & CO.

Blijkens acte op den 28 April 11. ten mijnen over-
staan verleden, is de vennootschap onder de firma **L.**
W. VAN DER ZWAAN & Co ontbonden, en de li-
quidatie der zaken opgedragen aan den Heer **PETRUS**
ADRIANUS VAN DEN BROEK, onder toezigt van den
heer **DIK MAURITZ MARTENS.**

(617)

De tijdelijk waarn. Notaris,

T. A. KLINKHAMER.

Met referte tot bovenstaande advertentie heb ik de eer
mede te deelen ik de gedrevene toko handel onder de
firma **L. W. VAN DER ZWAAN & Co** voor mijne
rekening en onder mijne naamteekening zal voortzetten
mij vleijende met hetzelfde vertrouwen en dezelfde be-
gunstiging te worden vereerd.

(618)

P. A. VAN DEN BROEK.

VERLOREN,

voor circa drie weken geleden, een lange
harig **BRUIN TEEFJE** met witte poot-
jes en witten hals.

De vinder kan des verkiezende op eene ruime beloo-
ning rekenen.

Opgaven aan het bureau van dit blad.

(610)

EEN PAKHUIS,

thans nog in gebruik door den heer **ANEMAKT.**
Te bevragen bij

(616)

HAN LIONGTJIANG.

Vier stukken **ERVEN**, bebouwd met **STEENEN**
PEDAKKEN in de *Kampong Kramlangan*, toebe-
hoorende aan **SAID ABDULLA BIN SAGIL** en te bevragen
bij

(607)

HOESLER gg.

Een paar **MASSIEF MAHONIJHOUTEN KLEEDERKASTEN**
waarvan **EEN HANGKAST**, te bevragen bij

(604)

A. H. DEELEMAN.

VIER CENTRIFUGES

met

STOOMVERMOGEN.

(14)

B. J. VAN ECK & CO.

mama te geleiden.

Freule **AGATHA** beluigde nu, na wederzijdsche buiging,
uit naam van hare mama 't leedwezen dat deze gevoelde
dat zij door **ADOLFS** ziekte (die helaas! niet zoo voorbij-
gaande scheen te zullen wezen als zij allen gehoopt
hadden, ofschoon papa er maar niet van hooren wilde
dat hij ziek was.... Papa hield zoo ziels veel van
ADOLFS) dat mama door al de drukte van die ziekte
verhinderd werd mevrouw **VERHAGEN** te komen verwel-
komen. Papa had gisteren dit willen goed maken door
en passant even aan te komen, maar was altijd zoo ge-
haast als hij naar stad ging, dat mama niet opgehouden
had vóór zij op zich nam mevrouw **VERHAGEN** de spijt
te betuigen, die mama daarover gevoelde, en 't was haar
een waar genoegen op die wijze mevrouw en tevens me-
jufvrouw **VERHAGEN** te mogen ontmoeten.

WILLEM bewonderde de kiesche wijze op welke dit
alles werd gezegd. Hij begreep dat de schoone parle-
mentaire op eene andere wijze kennis gekregen had
van het minder heusche bezoek haars vaders, hij merkte
met genoegen dat moeder en dochter beter dan baron
VAN DER VALCK den zin begrepen van het ridderlijke
woord: *"Noblesse oblige,"* en hij erkende dankbaar hoe
op die wijze de weg tot het slot hem gemakkelijk werd
gemaakt en de omgang vertrouwelijker zou kunnen wor-
den, dan tegenwoordig tusschen ambachtsheer en pre-
dikant veelal het geval is.

De tijden zijn voorbij, dat de oude edelman geen ander
gezelschap kende en begeerde in de lange winteravonden
op zijn conzaam kasteel, dan dat van den dorpspredikant,
die hem als een vriend was en een voerspraak voor de

arme gemeentelieden die altijd gehoor vond. 't Is waar,
toen was de adel minder beschaafd, de residentie nog niet
zoo uitlokkend als thans, 't reizen moeilijk.... toen ver-
vreemde men niet van elkander in den winter en joegen
de logés in den zomer den dominé niet weg.... maar
toen was er ook meer begrip van de waarde van een
man, die in studie en beschaving minstens gelijk stond
met den edelman, toen was er meer erkenning van den
invloed van hem, die de boeren leerde den keizer te ge-
ven wat des keizers is.

Immers, al zijn er gunstige uitzonderingen op den regel
dat in de hogere standen de predikant, niet naar waarde
wordt geschat, onweersprekelijk is het dat die uitzonde-
ringen den regel slechts versterken.

Het is waar, dat de negentiende eeuw geene hierarchie
meer toelaat, geene suprematie van eene geestelijke kaste
boven elke andere, het is waar, dat de kinderen der ver-
lichting met volle regt eischen dat de geestelijkheid (en
waarom dit woord zelfs nog behouden?) zich onderwerpe
aan de ijzeren noodzakelijkheid, die niemand naar eisenis
of titel maar ieder burger van den staat naar eigen ver-
dienste doet eeren, maar even waar is het, dat dit ni-maud
liger geweigerd wordt dan aan de predikanten, die op
protestantsch gebied geen paus en bisschoppen en pastoors
meer duldten, maar wel een stand in de maatschappij ver-
tegenwoordigen, die door geleerdheid, bruikbaarheid en
ordelievenheid een krachtig gedeelte van elk volk uit-
maakt. Wij verlangen dat men in den predikant den be-
schaafden man zal eeren en vooral door de wijze, waarop
men hem bejegt tenoon, dat de kiescheheid niet minder
eene christelijke deugd is dan de weldadigheid. Men voert

ons welligt te gemoet dat er geen stand in de maatschap-
pij is die over het algemeen zoo grèerd is, — maar ik
vraag of het eerbied en achting wekt, zoo men over
het werk, de zedelijkheid, het karakter, de gaven van pre-
dikanten spreekt op eene wijze, waarop men zich niet
vergunnen zou over een koopman of een lid van de regt-
bank te spreken, niet wanneer het die predikanten be-
treft die u bevallen, zoo als de gemeente zeer naif pleegt
te zeggen, maar juist over hen die u niet bevallen. 't
vraag of het achting verdraagt als men op onkiesche wijze
geschenken aan predikanten aanbiedt, aangekocht uit gel-
den op de meest vernederende wijze bijeengezameld, ik
vraag u of juist in de hoogste standen der maatschappij
die achting voor hen als beschaafde mannen gevonden
wordt, die men bij de meest beschaafden 't gereedst zou-
de zoeken, of niet menig adelijk heer schouderophalend
over die arme predikanten durft spreken al is het juist
niet in de binnenkamer, of men in 't algemeen in de wij-
ze, waarop men achting voor het werk van herders en
leeraars aan den dag legt, niet meer uit een gevoel van
fatsoen dan uit overtuiging handelt, en bij het bewijzen
van hulpvaardigheid voor de selmaal bezoldigden niet
menigmaal hoogmoed in het spel is? Of is het ook de
stam van **LEVI** aan wien men de tienden schuldig is, zal
men regtvaardig zijn naar de wet?

't Is niet voldoende, dat men vriendelijk en mild is: Een
beschaafd man ziet meer op de wijze waarop men hem
bejegt dan op de gaven hem toegeworpen. *C'est le ton
qui fait la musique!*

(Wordt vervolgd.)

MACHINERIE.

Twee buitengewoon krachtige SUIKERMOLENS met waterwiel-as en gearing compleet, met Cylinders van 54 duim lengte, bij 30 duim diameter en Cylinder-assen van 11 duim diameter. Deze molens zijn de krachtigste welke op Java worden aangebragt, gelijk die welke reeds te Pandan, Watoe-toelies en Kendang Djatie staan en zijn in staat om in 24 uren 120,000 tot 150,000. kannen Sap te produceren.

Vier STOOM SUIKERMOLENS met Stoomtoestellen, ketels- en toebehooren compleet; de molencylinders 30 duim lang bij 18 duim diameter, Stoomketel 12 voeten lang bij 4½ voet diameter met vlampijpen, de Cijlinder van het toestel 10½ duim diameter met 24 duim slag. Deze molens kunnen in 14 uren 70,000 tot 80,000 kannen sap produceren met slechts eene geringe hoeveelheid brandstof.

Acht CYLINDERS van 48 X 24 duim dimensie voor suikermolens compleet met as en rondscelen.

Eene hoeveelheid SUIKERPANNEN.

Alle bovengenoemde machinerien zijn nu reeds op weg herwaarts van Engeland, en worden te koop aangeboden door de ondergeteekenden, wie tevens bereid zijn alle soorten van machinerien te leveren welke voor Suikervabrieken benodigd zijn.

De teekeningen dezer machinerien zijn bij ons te bezigtigen.

Mc MILLAN MARTEN & CO.

(407) *Agenten voor den Heer R. W. THOMSON.*

BIJ J. LLOYD & CO,

PAS ONTVANGEN.

Loring en hennep voor stoommachines, verders **Lijnolie, Menie, Verfwasten, Terre-pentine, Zweedsche en Koolteer**

Pompléer

en

Pompspijkers.

(615)

GROEN IJZERDRAAD-GAAS.

(614)

KARLHAUS & MELCHERS.

PAS ONTVANGEN.

DIRECT VAN DE GOLF VAN PERSIË.

Tafel amandelen in kistjes.
Harde amandelen.
Tros rozijnen.
Sultana rozijnen.
Abrikozen.
Pistaches.
Perzische wijn in kalabassen.
Versche dadels in kistjes.
Perziken.
Rozen-water in flesschen en kalabassen.
Arabische gom.
Gedroogde dadels in kistjes.

(599)

L. JOHAN.

WISSELS op NEDERLAND

Bij het agentschap van de Factorij der Nederlandsche Handel-Maatschappij alhier. (422)

WISSELS OP NEDERLAND.

(525)

B. J. VAN ECK & CO.

WORDT GEVRAAGD:

Een bekwaame MACHINIST, voor de suiker-fabriek Boedoean, residentie Bezoekie.
Adres bij den eigenaar
BEZOEKIE, S. F. RIEMS.
den 31 Maart 1860. (612)

BENOEMINGEN, BEZLUITEN enz.

JAVASCHÉ COURANT.

van den 25sten April 1860, no. 33.

Civil Departement

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, als secretaris van de Javasche bank J. van Lennep.

ONTVEEN:

Eervol, van de verdere vervulling zijner betrekking, de resident van Cheribon V. P. G. de Serière.

BENOEMD:

Tot resident van Cheribon, H. Kleijn van de Poll, laatst resident van Bezoekie, onlangs van verlof uit Nederland teruggekomen.

Tot president van de wees- en boedelkamer te Soerabaya, het lid van die kamer C. G. Burgemeester.

Tot lid van de wees- en boedelkamer te Soerabaya, de secretaris van die kamer J. F. Deibert.

Tot tolken voor de Chinesche taal in Nederlandsch-Indië de elaves J. E. Albrecht en M. von Faber, thans nog in China aanwezig.

BELAST:

Met de waarneming der betrekking van doent in de hoogduitsche taal aan het gymnasium Willem III, de sergeant bij het garnizoens-bataillon der eerste militaire afdeling op Java G. A. Führman.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den tweeden kommiss bij de algemeene rekenkamer C. H. Fleur.

Militair Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit Z. M. militaire dienst, met behoud van recht op pensioen, de majoor der infanterie P. van der Hoff.

BIJ DE MILITAIRE ADMINISTRATIE.

BEVORDERD:

Tot intendant der tweede klasse, de onder-intendant der eerste klasse M. van Weddingen.

Tot onder-intendant der eerste klasse in de derde militaire afdeling op Java, de onder-intendant der tweede klasse H. Vemer.

Tot onder-intendant der tweede klasse, de adjunct-intendant L. J. van der Maessen.

Tot eerste luitenant kwartiermeesters, de tweede luitenant kwartiermeester A. Velde, en de aspirant-intendanten F. J. D. Noordhoek Hegt en A. J. Pool.

OVERGEPLAATST:

In de tweede militaire afdeling op Java, de onder-intendant der eerste klasse G. P. W. Boers.

BIJ DE MILITAIRE GENEESKUNDIGE DIENST.

GEPLAATST:

Bij het garnizoens-hospital te Sorang (Bantam), de officier van gezondheid der derde klasse J. L. G. Le Rutte, thans ter beschikking te Batavia.

BENOEMD:

Tot adjudant bij het 17de bataillon infanterie, de eerste luitenant J. P. van Lier, van het bataillon.

OVERGEPLAATST:

Bij het 8ste bataillon infanterie te Kedong Kebo, de luitenant-kolonel B. T. Riger, thans waarnemend plaatselijke kommandant te Samarang.

OVERGEPLAATST:

Bij het 4de bataillon infanterie, de majoor J. C. F. baron van Heerdt, van het 5de bataillon te Samarang.

Bij het 5de bataillon infanterie te Samarang, de majoor E. Rappard, van het 16de bataillon infanterie.

GOEDGEKEURD:

Dat door het Militaire Departement.

BIJ HET WAPEN DER INFANTERIE.

ZIJN GEPLAATST:

Bij het 5de bataillon (Celebes) de kapitein C. H. O. Terschouw, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd.

Bij garnizoens bataillon van Sumatra's Westkust en Onderhoorigheden, de tweede luitenant J. C. Dookheer. C. L. Bense en F. H. A. Flory, onlangs uit Nederland aangekomen.

ZIJN OVERGEPLAATST:

Bij het 1ste bataillon (Soerakarta) de eerste luitenant G. J. W. van Rhijn, van het garnizoens-bataillon in de tweede militaire afdeling op Java.

Bij het 7de bataillon (Zuid- en Oosterafdeling van Borneo) de kapitein J. Koch van het 10de bataillon.

Bij het 13de bataillon, de eerste luitenant H. C. L. Weijtingh van het garnizoens-bataillon in de derde militaire afdeling op Java.

Bij het 16de bataillon de eerste luitenant E. V. Jelles, van het 17de en de kapitein W. J. L. Schmidt van het 13de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon in de eerste militaire afdeling op Java, de kapitein P. F. E. F. J. Saueressig, van het 4de bataillon en de inlandsche eerste luitenant D. Patie, van het garnizoens-bataillon van Sumatra's Westkust en Onderhoorigheden.

Bij het garnizoens-bataillon in de tweede militaire afdeling op Java (Banjoemaas) de eerste luitenant L. W. A. Kessler, van het 1ste bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon in de derde militaire afdeling op Java (Bezoekie), de tweede luitenant L. C. van Berkel, van het 6de bataillon.

Bij de garnizoens-compagnie van Benkoelen, de tweede luitenant H. C. A. Reumpol, van het 2de bataillon.

Bij de garnizoens-compagnie van Riouw en Onderhoorigheden, de tweede luitenant D. L. Häfeli, van het 10de bataillon.

Marine Departement.

BENOEMD:

Tot derden kommiss bij de hoofd-administratie der marine, de ambtenaar op wachtgeld E. Young, laatst derde kommiss ter algemeene secretarie.

FRANKRIJK.

— De heer de Thouvenel heeft den 24sten Februarij ook nog eene dépêche gezonden aan den heer de Talleyrand. In deze dépêche wordt de toestand van Italië uiteengezet en gewezen op de gevaren, welke uit eene al te groote uitbreiding van het grondgebied van Piemont zouden ontstaan. De heer de Thouvenel zegt verder dat het denkbeeld van inlijving eerder eene manifestatie tegen eene groote mogendheid is, dan eene werkelijk gemeende sympathie voor Sardinie; indien dit gevoel niet in den beginne wordt onderdrukt, zoude het zich later openbaren in eischen, welke de wijsheid Piemont zoude gebieden te bestrijden. Men zou niet achterwege blijven met aan dien staat te verwijten van de zaak te verraden, voor welke hij vergroot is, en hij zoude aan twee gelijkelijk betreurenswaardige eventualiteiten zijn blootgesteld: oorlog en omwenteling.

De heer de Thouvenel geeft vervolgens de oplossing aan de hand, welke volgens zijn gevoelen eenige kans heeft om door Europa te worden aangenomen, en welke Sardinie de algheele uitoefening zoude doen behouden van den invloed, welke het recht heeft in het schiereiland uit te oefenen. Deze combinatie zoude hierin bestaan: algheele inlijving van Parma en Modena bij Sardinie; een Sardiniëch vicariaat in naam van den Heiligen Stoel in de Romagna; herstelling van het groot-hertogdom Toskane in zijne staatkundige en territoriale autonomie.

De heer de Thouvenel houdt vol dat het denkbeeld der inlijving van Toskane het bijoogmerk in zich bevat van eenen oorlog tegen Oostenrijk, met het doel Venetië te overnemen;

als ook het bijoogmerk, zoo niet van omwenteling, dan toch ten minste van bedreiging der rust in den Pauselijken Staat en Napels.

Zoo het kabinet van Turin zijne adhaesie schonk aan de voorgestelde oplossing, zoude Frankrijk niet alleen eene dergelijke combinatie op eene conferentie of een congres volhouden, maar haar ook proclameren, als zijde buiten het bereik van eene vreemde interventie.

Het kabinet van Turin is vrij eene andere gedragslijn te volgen, doch Frankrijk zoude tot geen prijs de verantwoordelijkheid van zulk eenen toestand op zich kunnen nemen.

De heer de Thouvenel bespreekt vervolgens de kwestie der inlijving van Savoye en Nizza bij Frankrijk. Met het oog op de vergrooting van Sardinie, wordt die inlijving eene aardrijkskundige noodzakelijkheid voor de veiligheid der Franche grenzen. Hij wijst er verder op dat men daarbij de beiangen van Zwitserland zou kunnen waarborgen. De heer de Thouvenel verzoekt den heer de Talleyrand de aandacht van den graaf de Cavour op dit punt te vestigen, en hem tevens te verklaren, dat Frankrijk aan den wil der bevolking geen dwang wil opleggen en dat bittendien de regering des keizers niet in gebreke zal blijven, zoo het oogenblik haar daartoe gekomen schijnt, van te voren de groote mogendheden van Europa te raadplegen, ten einde verkeerde interpretaties te voorkomen van de beweegredenen dier gedragslijn.

— De graaf Cavour heeft deze nota van den heer de Thouvenel beantwoord. Daarin wordt o. a. het volgende gezegd:

Het Sardiniëch gouvernement gevoelt zich natuurlijk bereid om de voorstellen eener regering, die zooveel aanspraak heeft op de dankbaarheid der Sardiniëch bevolking, ten gunstigste op te nemen; doch aan den anderen kant is het gouvernement ook overtuigd, dat zich tot de uitvoering der daarbij voorgestelde plannen te veel zwaarigheden opdoen. Onmiddellijk na het sluiten van den vrede te Villafranca zou de in de nota voorgestelde oplossing in Centraal-Italië miuder tegenkanting hebben gevonden; doch tegenwoordig is dit anders. De bevolkingen der Centraal-Italiaansche staten gevoelen, dat zij het recht hebben om zelf over haar lot te beschikken; dat gevoel heeft zich meer en meer ontwikkeld; het is versterkt door de formele verzekeringen, dat haar geen staatsbestuur met geweld zou worden opgedrongen. Het gouvernement zal nu die bevolkingen met de voorstellen der Franche regering bekend maken. Die bevolkingen zullen intusschen worden geraadpleegd door middel van eene algemeene stemming, welke resultaat niet mag betwist worden. Het denkbeeld van een vicariaat, in den vorm waarin dit door den heer de Thouvenel wordt voorgesteld en waarbij eene directe inmening van het hof te Rome in de inwendige aangelegenheden des lands noodzakelijk zou zijn, zou bij de bevolking der Romagna bepaaldelijk tegenstand vinden, terwijl daaraan tevens bij den paus evenmin een gunstig onthaal zou ten deel vallen. Graaf Cavour is van oordeel, dat Frankrijks doel ten dien aanzien slechts dan zou bereikt worden, wanneer de aanhechting werd geproclameerd onder die reserve, dat de koning van Piemont de hooge soevereiniteit van den paus ten volle moest erkennen en de verplichting op zich moest nemen van diens onafhankelijkheid met de kracht van wapenen te handhaven, ja zelfs in zekere mate in de financiële aangelegenheden van den H. Stoel te ontmoet te komen. Graaf Cavour is van meening, dat de Centraal-Italiaansche bevolkingen volkomen in staat moeten worden gesteld om hare wenschen in alle opregtheid uit te spreken, maar juist daarom mag dan ook nu, bij de bevolking der Romagna, in het vraagstuk waarover zij bij stemming zal te beslissen hebben, niet opzettelijk het vicariaat ter sprake worden gebracht.

Wat betreft hetgeen in de nota van den heer de Thouvenel omtrent de inlijving van Toskane wordt gezegd, daarop heeft Sardinie slechts te antwoorden, dat het denkbeeld van nevenbedoelingen van zelf vervalt, door de wijze waarop de volkstemming zal plaats hebben. Van welken aard de antwoorden overigens ook mogen zijn, die de Centraal-Italiaansche staten langs dien weg zullen uitspreken, het gouvernement des konings heeft verklaard daarin zonder eenige reserve te zullen berusten, en het zal dit dus ook wanneer de Toskaansche bevolking zich voor het behoud harer autonomie verklaart. Sardinie zal steeds het zijne toebrengen ter wegruining der moeilijkheden, die ook uit de oplossing der kwestie zouden kunnen voortvloeijen. Luidt het resultaat der stemming ten gunste eener aanhechting bij Piemont, dan wil, ja, dan kan zelfs het gouvernement zich niet tegen die aanhechting verzetten. Met die vooruit te verklaren neemt het gouvernement eene zware verantwoordelijkheid op zich. Graaf Cavour, zich voorbehoudende om in eene latere nota ook andere punten nader te bespreken, waaromtrent Piemont evenzeer in gevoelen met Frankrijk verschilt, verleent aan den Sardiniëchen gezant autorisatie om een afschrift van dit stuk aan den minister van buitenlandsche zaken te Parijs te doen toekomen.

— De heer de Thouvenel heeft den 24sten Februarij ook eene dépêche doen toekomen aan den heer de Persigny, waarin de beweegredenen worden uiteengezet van de laatste aan Piemont gedane voorstellen. Daar Oostenrijk de voorstellen van Engeland had van de hand gewezen, is de keizerlijke regering overtuigd gebleven, dat zij zich slechts van hare zedelijke verantwoordelijkheid ontslagen kan achten wanneer het beginsel van het algemeen stemrecht, hetwelk ook in Frankrijk zelf bestaat, ten grondslag strekt van de nieuwe orde van zaken in Italië.

Engeland onthoudt zich dit aan te raden, en de feitelijke regering van Centraal-Italië acht het onnoodig om tot eene nieuwe stemming over te gaan. Met het oog op dien toestand, heeft de Franche regering het haren pligt geacht de bovenomschreven voorstellen te doen.

— Alle bewegingen van personen, die tot de omgeving van den keizer behooren, komen daarin overeen, dat hij thans zijne aandacht nog meer gevestigd houdt op de Oostersche dan op de Italiaansche aangelegenheden, en dat hij reeds naar de middelen omziet, om deze kwestie, die eigenlijk nog niet geformuleerd is, tot een goed einde te brengen. Volgens de verzekeringen van verschillende kanten moet de zaak veel meer bij den keizer tot rijpheid zijn gekomen dan men wel denkt, en zouden, om toch alle mogendheden tevreden te stellen, de Zwarte Zee en hare oevers aan Rusland ten deel vallen; Oostenrijk zou de oostkust der Adriatische Zee bekomen met Bosnie, de Herzegovina; enz., terwijl de koning van Griekenland zijn zetel te Konstantinopel zal vestigen. De keizer laat evenwel niet doorstralen wat hij denkt over Egypte, Tunis en Aziatisch Turkije. Ook bewaart hij het diepste stilzwijgen ten aanzien van de Heilige plaatsen en het aandeel dat Frankrijk en Engeland van den hof, indien hij werkelijk verdeeld mocht worden, eindelijk bekomen.

Indien het daartoe komt, dan zullen de beide Westersche mogendheden evenwel niet de minst bevoorregt zijn → Engeland althans niet.

Wat de Italiaansche kwestie en die der inlijving van Savoye en Nizza bij Frankrijk aangaat, zoo dient dat de keizer ten deze steeds zegt; 't is eene besliste zaak.

— De gretelijkheid in de zuidelijke departementen, en vooral te Marseille, neemt steeds den kansel te baat om zich ten gunste van het wereldlijk gezag des pausen te verklaren. Inmiddels zijn aldaar de officieren, die wegens het aanwerven van manschappen ten behoeve van den paus waren gearresteerd, weder ontlasten, doch te gelijk ook naar de grenzen getransporteerd.

— Het antwoord van Pruisen en Rusland op de Engelsche bemiddelingsvoorstellen, is alhier ontvangen. Het bevat tegenoverstellen, welke aan eene conferentie door de vijf groote mogendheden, en later aan een congres zullen worden onderworpen.

De heer de Thouvenel heeft het antwoord zich daarop voorbehouden, tot dat Frankrijk en Engeland ten deze zich met elkander verstaan zullen hebben.

Het gerucht als zou graaf Walewski met eene buitengewone zending naar Weenen vertrekken, is ongegrond.

— De aartsbisschop van Orleans, mgr. Dupanloup, heeft eene dagvaarding ontvangen, om te verschijnen voor de eerste kamer van het keizerlijke gerechtshof van de Seine, ter terechtzitting van Maandag 12 Maart a. s. Deze dagvaarding is geschied op het requisitoir van den procureur-generaal Chaux d'Est Ange, krachtens de wet van 20 April 1810 en ten gevolge van de klachten, door het dagblad *le Siecle* en de nicht van mgr. Rousseau, tegen mgr. Dupanloup ingediend. Aan het gerechtshof wilde men weten, dat de procureur-generaal zelf het woord zou voeren. De advocaten Jules Favre en Senard zouden voor de aanklagers pleiten, terwijl de heeren Dufaure en Berryer mgr. Dupanloup zullen verdedigen.

— Pater Lacordaire heeft een geschrift openbaar gemaakt, getiteld: *la Liberté de l'Eglise et de l'Italie*. De beroemde Dominikaan tracht daarin de vrijmaking van de Italiaansche nationaliteit en de soevereiniteit van het werelklanker te verenigen. Overigen vlijft de stroom van brochures gezag des pausen met over de Italiaansche aangelegenheden nog in dezelfde groote mate aanhouden.

— Men schat dat van het aantal brochures over de Italiaansche kwestie, die binnen den tijd van twee maanden in Frankrijk verschenen zijn, drie millioen exemplaren zijn verkocht.

— Op last van den keizer, zullen er zoo spoedig mogelijk proeven worden genomen met het nieuwe geschut. Men verwacht dat er, ten einde omtrent de werking dezer vuurmonden de noodige zekerheid te verkrijgen, daartoe ongeveer 60,000 schoten zullen moeten gelost worden.

— Naar men verzekert, zal voortaan een geheel regiment artillerie te Algiers in garnizoen worden geleid; terwijl de effectieve sterkte der geheele armee aldaar met drie regimenten vermeerderd zal worden. Het decreet, waarbij daartoe de noodige bepalingen worden voorgeschreven, moet sels reeds geteekend zijn.

— De *Mouiteur* beklagt een keizerlijk besluit, tot reorganisatie van de artillerie. Daarbij worden de kaders van depôt bij de batterijen belegeringsgeschut opgeheven, het aantal batterijen veldartillerie vermeerderd, drie nieuwe regimenten rijdende artillerie opgericht en de artillerietroep weder in het leven geroepen.

ITALIE.

Volgens brieven uit Sicilie is de procureur-generaal van Messina vermoord. In de woning van den directeur van politie is eene bom geworpen, waardoor twee personen gekwetst zijn.

— Berigten uit Rome melden, dat de regering steeds voortgaat met zich illusies te scheppen. De paus en zijne omgeving houden zich overtuigd, dat de Legation onder het gezag van den Heiligen Stoel zullen terugkeeren. De heer Veuillot moet spoedig na zijne komst te Rome, toen hij niet eigen oogen de misslagen zag, waarna de regeringsmannen zich schuldig maken, in zijne geestdrift bekoeld en smartelijk aangedaan geweest zijn over hetgeen hij verwachtte. Men zegt dat hij voornemens is zich tot den paus zelve te wenden en hem rondborstigt zijn gevoel te zeggen.

— Men is te Rome zeer getroffen door eene soort van demonstrie van eenige dames van Parijs. Zij hebben namelijk eene collecte voor den paus gedaan, die, naar men zegt, 100,000 fr., doch volgens anderen 200,000 fr. heeft opgebracht; deze som in goudgeld, is in eene gouden vaas naar Rome gezonden. Men kan begrijpen wel een indruk dit op den paus moet hebben gemaakt; daar hij zich zoo sterk ondersteund ziet, is hij minder dan ooit geneigd aan de raadgevingen van den hertog de Grammont gehoor te geven.

Voorts wordt uit Rome geschreven, dat de dagen van het carnaval het geduld van den generaal Goyen op eene zware proef hebben gesteld. Men had bij aanplakking bekend gemaakt, dat de Romeinen met een door de politie geoorloofd carnaval niet gediend waren en dat ieder dus werd uitgenoodigd, om zich buiten de stad te komen vermaken. De Corso was dus dagelijkse ledig, behalve dat men hier en daar een groep betaalde proletariërs gemaskerd zag wandelen. Maar de misnoegden wisten ook daar een einde aan te maken, door mede eenige troepjes bijeen te brengen, die, onder het voorwendsel van te schertsen, de Fransche schildwachten met meelconfetti, kransen en bloemen lastig vielen. Aan die grap werd evenwel door den commandant een einde gemaakt. Den 18den was de Corso der liberalen voor de Porte Pia door meer dan 500 rijtnigen en stellig 20,000 menschen bezocht, terwijl de ambulante muziekkorpsen revolutionaire melodien van het jaar 1849 op de hooger gelegen wijbergen speelden. In de Oosterien (herbergen) was op tafel. Terwijl het feest in vollen gang was, kwam uit de stad, waar het op de Corso dood stil was, 20 gendarmes te paard, die evenwel op het gezicht van zulk eene menigte opgewonden menschen, onder welke zij toch niets uitgerigt zouden hebben, onmiddellijk regts om keert maakten. — Deze dagen werd een man door een onbekende doodgestoken, op het oogenblik dat hij zijn huis verliet. Hij was bekend als een ijverig agent van de geheime politie.

Te Bologna hebben de ultra-liberalen bij de verkiezingen bijna allen de overwinning behaald. — De werken tot versterking van deze stad, vorderen goed. Het voornemen bestaat, om haar tot eene vesting van den eersten rang te maken. Op dit oogenblik zijn er ruim 4000 arbeiders aan het werk. Een van de beste Italiaansche officieren bij de genie, de majoor Araldi, is met de leiding van den arbeid belast. In de Marken duurt de beweging voort. Te Viterbe werd

's nachts van sommige gebouwen de driekleurige vlag uitgestoken. Men verzekert dat de regering eene nota gereed maakt, waarin wordt uiteengezet, dat deze woelingen aan Piemontesche opruijngen te wijten zijn.

De hoofden der revolutie hebben aan de Romeinen het rooken verboden, alsmede het spelen in de loterij, beide op straf des doods. Dit bevel wordt algemeen gehoorzaamd.

In een schrijven uit Perugia van den 23 Februarij wordt gemeld dat op den laatsten dag van het karneval, de bevolking in plaats van zich aan het vermaak over te leveren, zich in massa naar het kerkhof heeft begeven, om hare hulde te brengen aan de nagedachtenis van de slagtoffers van 20 Junij. De generaal Schmitz heeft die manifestatie willen beletten en hierin niet kunnende slagen, heeft hij de toevlugt tot strenge maatregelen genomen. Hij deed charges met de bajonet uitvoeren en de poorten der stad sluiten. Het scheidde weinig of er was eene bloedige worsteling ontstaan.

CORRESPONDENTIE.

Mijnheer J. B. B.

Toen ik het artikel ASSURANTIE schreef, begon ik met te zeggen dat mij meermalen gevallen werden voorgelegd waarin moeilijkheden werden gevonden in de reconverte van gelden, waarop geassureerden in gemoede meenden te kunnen aanspraak maken, waarop ik in de tweede alinea dadelijk laat volgen, dat ik niet beweer dat zij die klagen altijd evenzeer in het gelijk waren, hetgeen ten volle bewijst dat ik, al meent iemand in gemoede eenige aanspraak te kunnen doen gelden, zulke nog geenszins gelijk stel met eenen *zefo in moralen sin regtmatigen eisch*.

In de derde alinea geef ik als voorbeeld eene der zaak betreffende woordenwisseling met een van de zich aldus beklagenden, wien ik tot tweemaal in het ongelijk stel, want ik laat de verkeerdheid uitkomen van te assueren zonder te willen reclameren, en ik geef niet mijne adheisie aan zijne argumenten, ofschoon e aanleiding is gegeven tot het bitter gevoel dat zoo overduidelijk zich geliden bij de persoon die zich beklagde. — Ik stipuleer daarbij ook dat, hoerker er geene dadelijke bewijzen van waren, het mij voorkwam als ware de flauwheid zijner agenten grootelijks mede debet aan den onvoldoenden afloop der zaken in kwestie, en daarna geef ik als mijne opinie dat de flauwde handhaving van de egten des geassureerden, voor den assuradeur nimmer een reden kan wezen om de voldoening te weigeren van eene schaderekening die is billijk, ... dat is eerlijk, ... en in behoorlijken vorm opgemaakt, ... dat is, *vergezeld van al de bewijsstukken die volgens de wet en volgens de statuten der betrokkene assurantie-maatschappij worden geëischt*, en in dit punt zal zeker el: loyaal assuradeur het met mij eens zijn.

Ik heb dus nergens de eisch willen doen gelden als zoude eene schaderekening voor goed moeten worden erkend, zelfs als de behoorlijke vormen niet zijn in acht genomen.

Maar zij zegt dat eene gemoedelijke ook billijke behandeling wel eene uitzondering kan zijn, maar nimmer tot regel kan gemaakt worden.

Is dit uw principe, of is het een principe dat zij alleen de assuradeurs toeschrijft? Dat het uw principe soude zijn wil ik niet geloovent, omdat niemand, al ware hij de minst eerlijke, zich zoo openlijk als zodanig zou afficheren; en als het een principe is dat zij de assuradeurs toeschrijft, dan zullen de heeren assuradeurs het u zeker niet in dank afnemen dat zij hen aanwijst als personen die *bij uitzondering tot eene gemoedelijke ook billijke handeling* mogen in staat zijn, maar die gemoedelijkheid ook billijkheid nimmer tot regel hunner handelingen kunnen maken. Maar deze kan ook niet uwe bedoeling zijn geweest, want zij pretendeert het voor de assuradeurs op te nemen, en moet ik dus tot het besluit komen, dat zij er zeker wel iets goeds mede hebt gemeend, maar niet bij magte waart uwe gedachte uittedrukken.

Ik moet u hier nog opmerken dat ik mij van het woord gemoedelijk of in gemoede niet heb bediend toen er sprake was van de verplichtingen der assuradeurs. Ik heb daar alleen gebedigd het woord billijk, zoodat zij mijn zeggen geheel verwringt, hetgeen ik gaarne wil gelooven dat niet intentioneel is geschied, maar desniettemin is het dat woord dat ik niet heb gebedigd dat de eenigste kracht zou moeten uitmaken van uw argument.

Maar gaan wij voort met de analyse van het door u zoo hevig geëntaqueerd artikel.

Nadat ik als mijne meening heb te kennen gegeven dat eene billijke en in behoorlijke vorm opgemaakte schaderekening moet worden aangenomen en voldaan, haal ik als voorbeeld aan een feit, waarvan het einde was eene beslissing in het voordeel der assuradeurs, die ik eene onbillijkheid noem. Dit mijn oordeel grond ik daarop dat de goederen waren beschadigd, en er volgens de ter plaatse vigerende wetten geene andere uit lugt zijnde dan die dat het schip eene haven had aangedaan die niet in de polis vermeld stond, deze omstandigheid door de assuradeurs werd te baat genomen om eene verplichting te ontduiden die niet daarmede mogt worden in verband gebracht. Het was waar dat in de polis geen tusscheuhaven werd genoemd, maar daarentegen stond ook niet in de

polis dat het schip *regtstreeks* de reis zou moeten maken, en waren alleen de plaats van vertrek en die van bestemming aangegeven. De haven die door het schip was aangedaan, ter aanvulling van de scheepsproviand kon niet worden gerekend te zijn gelegen buiten de koers die het schip had te houden, en stond het geval dezer voorgewende deviatie opmaakt gelijk met dat van een schip, dat van Java naar Engeland of Holland reizende, *St Helena*, zou aandoen om de ledige watervaten te vullen.

Ik laat het aan ander oordeel dan het uwe over, om te beslissen of het blijk was om, in zulk een geval, willekeurige deviatie van de te houden, doch niet voorgeschreven, koers als voorwendsel te nemen, om de betaling te weigeren van schade aan een deel der lading, terwijl het casus onder de minste schade de geheele reis volbragt.

Gij zegt dat het voornamelijk de Nederlandersche assuradeurs zijn die ik bedoel, hoewel niets in mijn schrijven u autoriseert tot zulk eene veronderstelling. Tot toelichting echter diene, dat in dit aangehaalde feit geene Nederlandsche assurantie-maatschappij was betrokken.

Gaf ik in de zesde alinea van het door u gewraakte artikel reeds het vermoeden te kennen dat een voornaam deel der schuld lag aan de agenten van den bedoelden geassureerde, in datzelfde denkbeeld ben ik doorgegaan, en heb, dadelijk na de vermelding van het even besproken feit, op de doelmatigheid gewezen voor belanghebbenden op Java om, bij hunne orders, op te geven dat de assurantie moet worden bewerkstelligd bij eene maatschappij die hier op Java een agentschap heeft, opdat de belanghebbende dan zelve zijne kwestie zou kunnen regelen, zonder tusschenkomst van agenten, die de zaak wellicht minder goed zouden behartigen.

Het doel van het artikel was dus geenszins om de Europeasche assurantie-maatschappijen moreel of pecuniel te benadeelen, doch alleen om een wenk te geven die zij overbodig noemt, en het ook misschien is voor u, maar niet voor dezulken die zich, in verbittering over ware of vermeende verongelijkheden, aan hunne regten als geassureerde niet anders laten gelegen leggen dan in gevallen van totaal verlies.

Dewijl het, als algemeen principe, in het belang is van elk ingesetene eener plaats, dat ieder naar zijn vorm gen bijdraagt tot het gaande houden der bestaande resources, voegde ik er bij dat het raadzaam is te assueren ter plaatse waar de direct belanghebbende zelve woont, nadat de herinnering was voorgeslagen om zulke alleen te doen daár, waar men zich met zoo te doen tevens tegen alle eventualiteiten kan gedekt houden. Indien gij u zulke gevallen niet kunt voorstellen, is dat mijne schuld?

Het woord, *raadzaam*, waarvan ik mij bediende, is oorzaak dat gij mijn argument veroordeelt als zwaak, en volgens u zou ik daarvoor hebben moeten zeggen *noodzakelijk*.

Ik pretendeer volstrekt niet dat ik altijd even gelukkig zou zijn in de keuze mijner woorden, maar ik noemde het *raadzaam* omdat men door die term aanduidt wat men goedkeurt, want alleen wat goed is is raadzaam, terwijl het woord *noodzakelijk*, dat eene omstandigheid aanduidt waaraan men zich, *noens volens*, moet onderwerpen, mij minder toepasselijk voorkwam in eene kwestie van al-dan-niet assurantie, omdat elke assurantie eene van beide zijden geheel vrijwillige overeenkomst is.

En hiermede is de analyse van mijn artikel ten einde. Het eenigste wat ik daarin met stilzwijgen ben voorbijgegaan is de charge van klein-gestigheid die voorkomt in de tweede alinea. Wilt gij daartegen te velde trekken? *Soit!* De klein-gestigheid; of zoo gij dat liever wilt de uiterst-nieuwgezetheid, die in Europa zoowel de huishoudelijke als de handelskringen kenmerkt in tegenstelling van de Europeasche kringen in Indie, is zoo algemeen erkend, dat dezelve onder de actioma's behoort. Vreemd zou het klinken als iemand wilde beweren dat alleen de assuradeurs daarop eene uitzondering maken, en zoudt gij van uwen chevaleresque tusschenkomst niet veel meer satisfactie hebben, als wijlen Don Quixote had van rijne diverse batailles.

Ik treid in geene veronderstellingen omtrent uwe motieven, want ik zou geen plausible reden weten te vinden voor de argwaanigheid waaraan gij grove beledigingen toewerpt, aan iemand van wien gij zegt dat hij in opkonde dwaalt. Hadt gij u van die beledigingen onthouden, en alleen getracht mij als onkundig te afficheren, dan zou ik daarop niet hebben geantwoord, maar daár waar ik er iets tegen kan doen, wil ik niet dat eene enkele mijner handelingen worde genoemd onopast of onwaardig.

Te wederlegging van die beide epithètes is het boven gezegde voldoende, en zal ik dus van mijne zijde de discussie in geen geval verder voortzetten.

Na al het onaangename dat gij mij hebt toegeworpen zult gij mij wel eene opmerking ten goede houden. Gij hebt gemeend te lezen hebben niet gedrukt stond in het *reelpelezen* No 98 van de *Oostpost*; ... uw lezen laat dus veel te wenschen over. Gij hebt geschreven hetgeen gij zeer zeker niet bedoeld te schrijven; ... gij kunt dus niet schrijven, Daarom is 't voor u *raadzaam* om eerst te leeren lezen alvorens gij u weder eene opinie vormt, en daarna te leeren schrijven eer gij weder eene poging doet om uwe opinie op papier te brengen. Daardoor zult gij anderen den last besparen van langwijlige antwoorden te schrijven, en alzelve tal van *druses*.

SCHEEPSBERIGTEN.

In lading en in reparatie liggende Schepen te Soerabaya.

Flag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsche	Stad Schiedam	F. Wulp	Onbepaald	Fraser Eaton & Co.
Nederlandsche	Kinderdijk	Zwanenburg	Inlossing	
	Hollandia	Wap.	Onbepaald	Mathien Ebba Ruijs & Co.
	Jacob	Borger		
	van der Palm	Marcus	Ned. via Indramajoe	
Nederlandsche	Delftschaven	Schaap	Onbepaald	B. Kuipersmit & Co.
Nederlandsche	Weltevreden	J. J. Duinker	Rotterdam	
Engelsche	Duchess of Sutherland	M. Megret	Onbepaald	Hill Broekman & Co.
17 April	Jhr. Mr. van der Wal van Puttershoek	Lomme	Sumanap	Schimmelpenninck & Co.
	Caution	Twechuijs	Onbepaald	

Marktprijzen.

SUIKER f 16.—
KOFFIE.
RIJST (GABBA)
Id. (WITTE)
KORNIJVEN f 10.—
ARAB f 10.—
OLIE (KLAPPER).
OLIE (KATJANG).
KADJANG MATTE f 10.—
RUTTING f 8 @ f 9.—
WISSELSKONES

's Morgens te half negen ure.
D. MOUNIER.

ROOMSCH-KATHOLIEKE EEREDIENST.

Zondag den 29sten April 1860.
Eerste H. Dienst te 7 ure.
De Hoogmis te 9 1/2 ure.
Het Loof 's avonds te 6 1/2 ure.

De intekening in Nederland kan geschieden bij L. VAN BAREN & Co te Amsterdam en W. J. VAN HAREN NOLAN te Londen.

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel, hetwelk van geene andere teekening is voorzien, stelt de Redactie zich verantwoordelijk voor het door haar gezag onder schrijven wordt opgegeven.

PROTESTANTSCH EEREDIENST.

Zondag den 29sten April 1860.

GEDRUKT BIJ LE ROY & Co TE SOERABAYA.